

Lausunto

12.09.2024

SY/1848/2024

Asia: VN/2588/2024

Lausuntopyyntö: Arviomuistio kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamisesta ja ostolaskutietojen julkaisemisesta

Yleistä

Ovatko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Ovatko arviomuistioissa esitetyt toimenpiteet vaikutuksineen oikeansuuntaisia? Olisiko toimenpiteitä syytä täydentää joillakin näkökulmilla jatkovalmistelussa?

Jatkovalmistelussa tulisi pyrkiä huomioimaan mahdollisimman kattavasti erilaiset hankintayksiköt. Hankintayksiköiden valmiudet tuottaa tietoja tietovarantoon ja toisaalta myös tarpeet tietovarannon hyödyntämiseen voivat olla erilaisia. Tietovarannon hyödynnettävyyttä ja sen tuomaa lisäarvoa suhteessa mahdollisesti aiheutuviin kustannuksiin tulisi kartoittaa huomioiden eri kokoiset hankintayksiköt.

Valtion virastojen ja laitosten hankintoja on pyritty keskittämään yhteishankintayksiköihin kuten Hanseliin ja Senaatti-kiinteistölle. Pienissä hankintayksiköissä suurin osa näiden hankintojen ulkopuolisista hankinnoista voi olla joko dynaamisten hankintajärjestelmien sisäisiä kilpailutuksia tai pienhankintoja. Sopimus- ja laskudatan tuottaminen tietovarantoon edellä mainittujen yhteishankintojen ja pienhankintojen osalta tulisi olla toteutettavissa mahdollisimman kustannustehokkaasti huomioiden myös pienten virastojen resurssit.

Hankintatietovarannon soveltamisala ja säädösympäristö

Onko hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämät sääntelytarpeet tunnistettu kattavasti?

Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa asiasta.

Onko sellaisia hankintayksiköitä tai hankintoja, jotka erityisesti tulisi rajata tulevan hankintatietovarantoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle tai toisaalta sisällyttää siihen?

Hankintayksiköllä tulisi olla mahdollisuus rajata tietty hankinta ulkopuolelle tarpeen niin edellyttäessä esimerkiksi salassa pidettävät ja turvallisuuteen liittyvät hankinnat.

Sisältävätkö hankintayksiköiden ostolaskutiedot henkilötietoja siinä määrin, että niiden käsittely saattaisi aiheuttaa EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitetun korkean riskin? Jos kyllä, yksilöi, millaisia henkilötietoja tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja hankintadata voi sisältää.

Ostolaskudatan tietojen julkaisemisessa tulisi huomioida hankintayksikön tehtävän luonteeseen liittyvät riskit.

Mille organisaatioille tulisi säätää oikeus saada omien tehtäviensä kannalta välttämättömät tiedot hankintatietovarannosta salassapitosäännösten estämättä?

Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa asiassa.

Hankintatietovarannon tietosisällöt

Puuttuuko hankintatietovarantoon kerättävien tietojen listauksesta joitakin olennaisia tietosisältöjä?

Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa asiassa.

Puuttuuko toimenpiteistä jokin tietosisältöjä ja niiden hyödynnettävyyttä parantava toimenpide?

Syyttäjälaitoksella ei ole lausuttavaa asiassa.

Seurataanko hankintayksikösi hankintasopimusten käyttöä sopimuskauden aikana sopimusjärjestelmän avulla tai muutoin? Onko sopimustietojen keräämiselle esitettävä alustava siirtymäaika riittävä?

Erillistä sopimus- ja toimittajahallinnan järjestelmää ei ole käytössä. Hankintaan nimetty vastuhenkilö seuraa sopimuksen käyttöä erilaisilla raporteilla (Excel, Power BI, Hilda). Kustannuksia seurataan tilaus- ja ostolaskujärjestelmän ja kirjanpidon raporttien kautta.

Näettekö estettä kerätä rakenteisena datana tarjousten vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja?

Todennäköisesti tietojen keräämiselle ei olisi estettä, mikäli data saataisiin suoraan esimerkiksi kilpailutusjärjestelmästä ja hankintayksiköllä olisi mahdollisuus tehdä valinta ovatko tiedot luovutettavissa tietovarantoon (salassapito- ja turvallisuusnäkökulmat huomioiden).

Turunen Annika
Syyttäjälaitos

Lempiäinen Sanna
Syyttäjälaitos - valtakunnansyyttäjän toimisto / Åklagarmyndigheten -
riksåklagarens byrå